

בתי המשפט

א 015179/06		בית משפט השלום תל אביב-יפו	
13/12/2007	תאריך:	כב' השופטת אביגיל כהן	בפני:

בעניין:	אמיד נחום
התובע	ע"י ב"כ עוה"ד עמוסי רזיאל
	נגד
הנתבעת	כהן פנינה
	ע"י ב"כ עוה"ד אבי לחנה

פסק דין

1. התובע הגיש תביעה בגין לשון הרע על סך 115,500 ₪ נגד הנתבעת.
2. הנתבעת היתה בתקופה הרלוונטית לכתב התביעה יו"ר ארגון אלמנות ויתומי צה"ל (להלן: "הארגון").
3. **רקע עובדתי:**
  - א) בחודש אוגוסט 2005 התקיים טיול לארה"ב ל- 29 נשים, אשר חלקן חברות בארגון ובטיול נכחה גם הנתבעת. התובע היה מלווה הקבוצה הישראלי.
  - ב) ביום 27/9/05 פורסמה כתבה במוסף "24 שעות" של העיתון "ידיעות אחרונות" על ידי הכתב בוקי נאה שכותרתה: "הסיוט האמריקני" (להלן: "הכתבה"). בכתבה נכתב, כי משטרת יפו תתחיל לגבות עדויות אירוטיות מעשרות אלמנות צה"ל שטיילו יחד בארה"ב בטיול המאורגן ו"על פי תצהיר שהוגש למשטרה במקביל לתלונה רשמית", מדובר במסכת של הטרדות מיניות מצד המדריך – התובע כלפי המטיילות.
  - ג) בכתבה צוטטו פסקאות שונות מתוך אותו תצהיר. (התצהיר צורף ע"י התובע כמוצג ת/1, ויכונה "התצהיר").
  - ד) אותו תצהיר הוכן על ידי עו"ד זרי חזן שהיה בא כוחה של הנתבעת. הוא העלה על הכתב את טיעוניה של הנתבעת על גבי תצהיר פורטו לכאורה מעשים המגיעים לכדי הטרדה מינית כלפי ארבע נשים (סעיפים 18, 19, 20, 23, 24, ו-25 לתצהיר).
  - ה) בטרם פורסמה הכתבה, פנה הכתב בוקי נאה לתובע בבקשה לקבל את תגובתו. בכתבה נכתבה תגובתו של התובע ולפיה, המשטרה לא פנתה אליו וכל הסיפור הוא עלילה של הנתבעת, אשר מקורה בעובדה שרק התובע ישב במחלקת עסקים בדרך חזרה לישראל ולא הנתבעת. התובע בתגובתו הכחיש, כי הוא ביצע מעשים מגונים או הציע הצעות מגוננות או הטריד מינית, מי מהנסעות.

בסוף הכתבה ציין הכתב כי "כמה מהנשים שהשתתפו בטיול פנו אתמול ל"ידיעות אחרונות" עם הצהרה משלהן: "מי שהרס את הטיול הוא רק פנינה. בהתחלה נחום ניסה לגעת, וכשאמרנו לו די הוא הפסיק. העמדתי אותו במקום. אם לפנינו יש טענות לנחום שתלך נגדו לבד ושלא תערב אותנו במלחמות שלה. היא זאת שהרסה לנו את הטיול והיא חייבת לנו כסף".

- (ו) הנתבעת פנתה עם התצהיר למשטרת ישראל ויחד עם בא כוחה דאז, עו"ד חזן הגישו תלונה במשטרה.
- (ז) הנתבעת מלווה בעורך דין חזן הוזמנה להופיע בתוכנית הטלוויזיה – רשת על הבוקר, והם התראיינו באשר לטענות שהועלו בכתבה.
- תוכנית זו תכונה: "התוכנית". (קלטת התוכנית צורפה כנספח 3 לתיק המוצגים של התובע ותמליל הקלטת צורף נספח 4 לתיק המוצגים של התובע).

הנתבעת אישרה בחקירתה הנגדית, כי תמליל הקלטת משקף את שאמרה בתוכנית.

- (ח) התביעה מבוססת גם על מכתב ששלחה הנתבעת לחברות בארגון אלמנות ויתומי צה"ל מיום 29/9/05 (המכתב צורף נספח 2 לתיק המוצגים של התובע).
- במכתב ציינה שוב את טענותיה כלפיו, ובין היתר כתבה:
- "ביחס משפיל, מלגלג על עצם היותנו אלמנות, בחוצפה ובמצח נחושה, מטריד מינית, מילולית ופיזית – כאילו היינו טרף קל למאוייו המיניים, התבטאויותיו הגסות והמשפילות לא מותירות שום ספק לגבי כוונותיו ולגבי מעמדנו בעיניו...מדוע עלינו לשתוק ולוותר למדריך אשר הונה, רימה והטריד מינית?".
- מכתב זה יכונה: "המכתב".

4. תביעת לשון הרע זו היא בגין פרסום לשון הרע בתצהיר, בכתבה, בתוכנית ובמכתב.
- (ב"כ הנתבעת בסיכומיו טען, כי התובע לא טען, שעריכת התצהיר מהווה פרסום לשון הרע. אינני מקבלת טענה זו נוכח סעיפים 15 – 16 לכתב התביעה).
- הפיצוי המבוקש הוא בסך 115,500 ₪.
- בטרם הוגשה התביעה - שלח ב"כ התובע לנתבע מכתב דרישה להכחשה והתנצלות, אך הנתבעת לא השיבה למכתב.
- בחקירתה הנגדית אישרה, כי היא לא השיבה למכתב ולטענתה היא לא צריכה להתנצל.

5. תמצית טענות הנתבעת:

(א) באשר לתצהיר והכתבה:

הנתבעת אישרה, כי היא חתמה על התצהיר אך טענה כי היא לא העבירה את התצהיר לידי כתב העיתון על מנת שיפרסם את תוכנו, ומעולם לא שוחחה עם הכתב בקשר לכך והיא לא אחראית לפרסום הכתבה.

- (ב) הנתבעת טענה, כי עריכת תצהיר הינו פרסום מוגן לפי סעיף 15 (8) לחוק איסור לשון הרע.

(ג) באשר לתוכנית:

הנתבעת אישרה, כי היא התראיינה בתוכנית "רשת על הבוקר" וענתה לשאלות שהופנו אליה והיא אינה אחראית לפרסום שידור הטלוויזיה.

לחלופין טענה הנתבעת, כי מדובר בדברים שהם אמת ונאמרו בתום לב והיא נהנית מהגנות סעיפים 14 ו-15 לחוק איסור לשון הרע.

- (ד) **באשר למכתב:**
 (1.ד) הנתבעת ציינה, כי היא שלחה את המכתב לנוסעות אשר היו בטיול בלבד ועיקרו של המכתב הוא התנצלות על כך שהטיול הפך למסע משפיל ומבזה של הנוסעות.
 (2.ד) הנתבעת טענה, כי הפרסום נהנה מהגנות החוק.
 (3.ד) הנתבעת טענה, כי היא זכאית להיפרע מהתובע בגין לשון הרע שהוא פרסם בכתב התביעה, שנעשה בכוונה לפגוע בה ובתדמיתה הציבורית, בפרנסתה ובשמה הטוב, וזאת בגובה סכום הפיצוי הקבוע בסעיף 7 א' (ג) לחוק ו/או לחלופין זכאית לקיזוז הפיצוי האמור מכל סכום שייפסק נגדה. כמו כן דרשה פיצוי בסך 20,000 ₪ (סעיף 37 לכתב ההגנה).
- (ה) למותר לציין, כי הנתבעת לא טרחה להגיש כתב תביעה שכנגד.
6. במסגרת ההליכים המקדמיים ביקש ב"כ התובע לקבל לעיונו מכתב ששלחה הנתבעת לחברות בארגון אלמנות ויתומי צה"ל, אשר לא צורף לכתב התביעה או לכתב ההגנה.
- על קיומו של אותו מכתב ידע התובע מכך, שבמכתב נשוא התביעה כתוב במפורש בפסקה השלישית: **"במכתבי הקודם שלחתי לכם אישורים המוכיחים כי המדריך שלשל לכיסו כספים..."**. כלומר, היה ברור שהנתבעת שלחה מכתב נוסף בנוגע לתובע בתפוצה זו או אחרת. מסמך זה סומן על ידי כב' השופטת מארק – הורנצ'יק כ-מ/2. הנתבעת ביקשה שלא להציג את המסמך הזה על מנת לאפשר לה את הזכות שלא להפיל עצמה בעבירה שאמורה להיות מואשמת בה. כב' השופטת מארק – הורנצ'יק קיבלה את בקשתה בעניין זה (ראה החלטתה מיום 20/7/06).
7. לאחר עיון בטענות הצדדים ובסיכומיהם, הגעתי למסקנה ולפיה דין התביעה להתקבל מהנימוקים כדלקמן:
- (א) התובע ציין בכתב התביעה מעשים ו/או התנהגויות שונות המיוחסות לנתבעת וזאת על מנת לנסות ולהעריך, מדוע היא החליטה לפרסם נגדו את אותן טענות בדבר הטרדה מינית כלפי מי מנוסעות הטיול. הנתבעת בכתב ההגנה ציינה את כל טענותיה באשר לתובע – גם טענות שאין להן קשר לאותן הטרדות מיניות נשוא התביעה.
- לא אכנס בפסק הדין לשאלה – אם התובע היה מדריך למופת, אם לאו. אם היה צריך לתת לו טיפ, אם לאו (אין ספק שהנתבעת ארגנה בסוף הטיול את גביית הטיפ למדריך הקבוצה מהנוסעות והיא מסרה לו את הטיפ – ראה עדותה עמ' 28 לפרוטוקול). כמו כן, אין מקום לבדוק – אם התובע כן התנהג יפה בכל הנוגע לתאונה שעברה גב' בשם טובה אלבז במהלך הטיול, אם לאו. כל הטענות הללו אין להן מקום לצורך ההכרעה אם הנתבעת פרסמה לשון הרע כלפי התובע או לא.
- (ב) התצהיר והתלונה למשטרה לא הוגשו בגין עניינים אלו, אלא רק בגין אותן הטרדות מיניות ו/או מעשים מגונים שהנתבעת טענה כי התובע ביצע כלפי מי מנוסעות הטיול. (למעלה מן הצורך אציין, כי לא הוכח, ולו לכאורה, כי התובע גנב כסף מאלמנות צה"ל).

ג) הגשת תלונה למשטרה נהנית מהגנה שנקבעה בסעיף 15 (8) לחוק איסור לשון הרע וזאת כאשר מדובר בהגשת תלונה בתום לב.

יפים לעניין זה הדברים שנקבעו בע"א 788/79 ריימר נ' רייבר, פ"ד לו (2) 141, 146 – 147 :
"אדם המתלונן בפני משטרה שלפי אמונתו בוצעה ע"י פלוני, זכאי להגנת החוק, גם אם מסתבר כי אמונתו מוטעית היא, שכן בנסיבות אלה ראוי הוא, כי האינטרס הפרטי של הנפגע יפנה דרכו לאינטרס הציבורי, שאם לא כן יחששו בני הציבור להגיש תלונות".
 לפיכך, גם אם בסופו של דבר מתברר כי אין בתלונה ממש, אין מקום להגיש תביעה בגין פרסום לשון הרע רק בגין הגשת התלונה.

ד) על פי סעיף 15 (8) סיפא לחוק איסור לשון הרע: **"ואולם אין בהוראה זו כדי להקנות הגנה על פרסום אחר של התלונה, של דבר הגשתה או של תוכנה"**.

ה) במקרה דנן, מלבד אותו תצהיר שהוכן לטענת הנתבעת רק לצורכי הגשת תלונה במשטרה, פורסמו הדברים המייחסים לתובע הטרדות מיניות הן במכתב והן בתוכנית הטלוויזיה.

ו) מכתב ותוכנית טלוויזיה לא נהנים מהגנה של סעיף 15 (8) לחוק איסור לשון הרע.

8. האם הדברים שיוחסו לתובע ע"י הנתבעת במכתב, בכתבה ובתוכנית הם בגדר "לשון הרע"?

התשובה לשאלה זו חיובית באופן חד משמעי.

מדובר בפרסום שיש בו כדי להשפיל את התובע בעיני הבריות או לעשותו מטרה לבוז ולעג.

(1) סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע:
"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם.

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו.

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו.

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, מינו או נטייתו המינית"

(2) לעניין הפרשנות המסורה לבית המשפט בכל הנוגע לפירוש ביטוי או אמירה אם עולים הם כדי לשון הרע כמשמעה בסעיף 1 לחוק דן נקבע בע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מ"ג (2) עמ' 334, בעמ' 337 - 338, כדלקמן:

"ההלכה היא שאין חשיבות לשאלה מה היתה כוונתו של המפרסם מחד, ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים, מאידך. המבחן הקובע הוא מהי, לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים..."

(3) לעניין זה ראה גם ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל, פ"ד לא (2) עמ' 281, בעמ' 293, שם נאמר כדלקמן:

"המבחן בדבר קיום לשון הרע לפי סעיף 1 איננו מתמצה בתחושת העלבון הסובייקטיבית של הפרט, עליו נסב הדיבור או הכתב המייחס לו דברים פוגעים, אלא יסודו אובייקטיבי, היינו מה השפעתם או זיקתם של דברי לשון הרע להערכה לה זוכה הפרט התובע בעיני הבריות... איסור לשון הרע בא לעגן בחוק החרות את זכותו של כל אדם, כי הערכתו בעיני אחרים לא תיפגם ולא תיפגע על ידי הודעות כוזבות בגנותו..."

ובעמ' 300 לפסק דין זה נאמר:

"עת באים לבחון מה משמעותם של דברים בעיני הקורא הסביר והרגיל, אין בדרך כלל חשיבות לכך מה היתה כוונתו של המפרסם, היינו בכפיות לאמור בסעיף 16 (ב) (3) לחוק, הרי שאלה זו בלתי רלוונטית לחלוטין. כן אין להביא ראיות בקשר לשאלה מה המשמעות שאותה ייחס קורא רגיל או סוג קוראים זה או אחר לפרסום ואין צורך בשמיעת עדויות ביחס לשאלה כיצד הובנו דברי הפרסום, אלא שבית המשפט הוא שישקול את הדבר..."

בע"א 740/86 חזר כב' השופט מלץ על הלכה זו וקבע:

"ואולם המבחן הקובע לעניין לשון הרע איננו מה היתה כוונת הנתבע אלא המבחן הוא אובייקטיבי, כיצד היו הדברים מתפרשים על ידי האדם הסביר..."

(4) בע"א 466/86 שאהה נ' דרדריאן, פ"ד ל"ט (4), עמ' 734, קבע כב' השופט ד. לוי כי:

"המבחן שבאמצעותו יקבע הדין אם אכן דברים מסויימים שפרסם פלוני עלולים להוות לשון הרע כלפי אדם אלמוני, אינו מבחן סובייקטיבי, המבחן הוא אובייקטיבי במהותו, לאמור: לא קובע, מה חושב הנתבע המרגיש עצמו נפגע, אלא הקובע הוא כיצד עלולה החברה לקבל את הדבר שבאותו פרסום..."

(5) לעניין זה אפנה עוד לדבריו של עו"ד י. יהב בספרו לשון הרע, הוצאת "תמר", התשנ"ו - 1996, (מהדורה שנייה), בעמ' 56:

"א. המבחן שבאמצעותו יש לקבוע אם אכן עלולים דברים מסויימים שהשמיע הנתבע או הנאשם להביא לידי הוצאת שם הרע, אינו המבחן הסובייקטיבי, היינו - מה חושב הנתבע המרגיש עצמו נפגע, אלא המבחן חייב להיות זה האובייקטיבי, היינו - כיצד עלולה החברה לקבל את דברי אותו פרסום.
ב. לעניין זה, אין אפילו צורך בשמיעת עדויות ביחס לשאלה כיצד הבין הציבור את דברי הפרסום, אלא השופט לבדו ישקול בדבר ללא שמיעת עדויות."

(6) לעניין זה ראה גם: ע"א 334/89 רבקה מיכאלי נ' בלה אלמוג, פד"י מ"ו (5) עמ' 562. ע"א 3199/93 יוסף קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ פ"ד מ"ט (2) 856, 843.

וכן ספרו של אורי שנהר, דיני לשון הרע, נבו הוצאה לאור בע"מ, תשנ"ז - 1997, שם נכתב בעמ' 110:

"כאמור, לפרסום הפוגע יינתן המובן שיוחס לו על ידי "האדם הסביר". עקרון זה מעורר את השאלה, האם "האדם הסביר" הוא האדם הממוצע מתוך כלל הציבור, או שמא יש מקרים שבהם "האדם הסביר" ישקף ציבור מצומצם יותר. הכלל שנפסק לעניין פרשנות הפרסום הוא, שהפרסום יפורש על פי המשמעות המקובלת בציבור כולו ועל פי הבנתו של "האדם ברחוב" או "האדם הרגיל", ש"איננו המשכיל ביותר או האיש הירוד ביותר מבחינת התפתחותו".

(7) במקרה דנן, על פי מבחן אובייקטיבי מדובר במעשים המיוחסים לתובע שיש בהם כדי להשפילו בעיני הבריות, לבזותו ולפגוע במשלח ידו - התובע העיד, כי במשך עשרות שנים הוא מדריך קבוצות לחו"ל וכאשר מפרסמים עליו פרסומים ולפיהם הוא מטריד מינית נוסעות בטיול מאורגן, בוודאי שיש בכך פגיעה במשלח ידו.

9. האם פרסמה הנתבעת לשון הרע נגד התובע?

(1) סעיף 2 (ב) לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965 קובע:

"רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות -

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע,

(2) הנתבעת טוענת, כי היא לא מסרה את התצהיר לאף אחד מלבד לחוקרת המשטרה ולא דיברה עם

העיתונאי אשר פרסם את הכתבה.

אצא מנקודת הנחה, ולפיה גם אם היא דוברת אמת הרי אין חולק על כך, שהיא כתבה באופן אישי את המכתב ולפי טיעוניה היא שלחה אותו לנשים שנסעו לטיול.

כלומר – המכתב נשלח לפחות ל- 29 איש.

יש בכך "פרסום" לכל דבר ועניין כמשמעותו בסעיף 2 (ב) (1) לחוק. כמו כן, אין חולק על העובדה, שהנתבעת עצמה השתתפה בתוכנית טלוויזיה וכעולה מהקלטת ומהתמליל, חזרה על הדברים בתוכנית הטלוויזיה. מכתב ותוכנית טלוויזיה אינם בגדר פרסום מותר כמשמעותו בסעיף 13 לחוק איסור לשון הרע ולא נהנים כאמור מהגנת סעיף 15 (8) לחוק איסור לשון הרע. כלומר – הנתבעת פרסמה לשון הרע נגד התובע. לפיכך, יש לבדוק – אם הנתבעת נהנית מהגנות החוק.

10. הגנת אמת בפרסום על פי סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע:

(א) הנתבעת יכולה ליהנות מהגנת סעיף 14, אם הדבר שפרסמה היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי. נטל ההוכחה הוא על הנתבעת, היא זו שצריכה להוכיח, שהתובע הטריד מינית מי מנוסעות הטיול. לא התובע הוא זה שצריך להוכיח, כי הוא לא הטריד אף אחת. הנתבעת לא הוכיחה ולו לכאורה הטרדה מינית או מעשה כלשהו אחר בעל משמעות מינית שביצע התובע כלפי מי מנוסעות הטיול.

(ב) בתצהיר ת/1 שהוא בבסיס התלונה שהוגשה למשטרה, צוינו מעשים שהנתבעת מייחסת לתובע כמעשים בעלי אופן מיני כלפי מספר נשים שהשתתפו בטיול והיא פירטה את שמותיהן.

נשים אלו לא הגישו תלונה למשטרה והנתבעת אישרה, כי כאשר הגישה את התלונה, היא לא ביקשה כלל את רשותן. גם אם אין צורך, על פי החוק, באישור אותן נשים להגשת תלונה נגד התובע, יש צורך בעדותן על מנת להוכיח שהתובע ביצע כלפי מי מהן מעשים בעלי אופן מיני.

(ג) אף לא אישה אחת מאילו שמוזכרות בתצהיר ת/1 זומנה לעדות על ידי הנתבעת.

הנתבעת אישרה בחקירתה הנגדית, כי לא היתה כל בעיה לזמן אותן. (עמ' 28 שורות 3 – 4, עמ' 29 שורות 3 – 4 לפרוטוקול).

במקום זאת, בחרה הנתבעת, ושיקוליה עימה, להגיש תצהירים על ידי משתתפות אחרות בטיול אשר לא הוטרדו מינית גם לפי גרסתן וכל עדותן בנושא הטרדה מינית או אחרת, מהווה עדות שמיעה לכל דבר ועניין.

ראה למשל סעיפים 8, 9, 10, ו- 16 לתצהירה של הגב' יהודית שובל, וסעיפים 9, 10, 11, 13, ו- 14 לתצהירה של הגב' דליה פיאלקוב.

(ד) הגב' פיאלקוב לא טרחה להתייבב לחקירה נגדית בבית המשפט ותצהירה התקבל בהגינותו של ב"כ התובע אשר הסכים שלא להטריח אותה לדיון נדחה ולהסתפק באמירה ולפיה, הוא מתנגד לעדויות שמיעה ולכן לא התנגד לכך, שהתצהיר יהיה בתיק.

(ה) אין בעדויות של הנתבעת והעדויות מטעמה ולו עדות אחת מכלי ראשון על הטרדה זו או אחרת, שביצע

התובע כלפי הנשים שצוינו בתצהיר ת/1, ובתצהירה של הנתבעת והגב' פאלקוב. ב"כ הנתבעת שאל בחקירה נגדית את התובע, מדוע הוא לא זימן לעדות את הגב' אלבו. התובע כמובן לא ידע להשיב מדוע היא לא זומנה, שכן לא התובע הוא זה שמחליט איזה עד יזמן. לצורך הכרעה בעניין זה קיימים עורכי דין אשר שוקלים אילו עדים יש לזמן. ברור שהתובע לא היה צריך לזמן את הגב' אלבו לעדות.

לא התובע צריך להוכיח שהוא לא הטריד מינית, אלא הנתבעת צריכה להוכיח, כי התובע כן הטריד מינית. ואם היא אכן סבורה, שהתובע הטריד את הגב' אלבו או כל אישה אחרת אזי, היא זו שהייתה צריכה להתכבד ולזמן אותה לעדות.

(ו) זהו המקרה הקלאסי שיש להפעיל בו את החזקה הראייתית ולפיה צד אשר נמנע מלהביא לעדות עד רלוונטי, חזקה כי אותו עד היה מסייע לצד שכנגד.

ראה לעניין: זה י. קדמי, על הראיות, חלק שלישי, עמ' 1649 ובפסקי הדין המאוזכרים שם.

(ז) כבר מהתגובה שהוזכרה על ידי הכתב בוקי נאה בכתבה, ניתן לראות כי שוחחו איתו נשים (שהוא לא ציין את שמן, כמובן) והן אמרו לו עוד בטרם פורסמה הכתבה, כי אין ממש בטענות של הנתבעת. מכל מקום, לא ידוע על כל מתלוננת שהיא, כנגד התובע, שטענה נגדו טענות אלו או אחרות או הגישה נגדו תלונות במשטרה. בפני רק תלונה אשר הגישה הנתבעת, שהיא אישית לא הוטרדה על ידי התובע.

(ח) התובע העיד מטעמו את אשתו הגב' נאוה אמיד אשר ציינה, כי היא שוחחה באופן אישי עם הגב' אלבו (כאשר הגב' אלבו התקשרה לחפש את התובע בנוגע לתאונה אשר ארעה לה בטיול), והגב' אלבו אמרה לה, כי הפרסום בכתבה לא היה אמת ולא היה כל מעשה הטרדה על ידי התובע במהלך הטיול לא כלפי הגברת אלבו ולא כלפי אישה אחרת. (עמ' 19 שורות 3 – 4 לפרוטוקול). עדותה של הגב' אמיד אינה בגדר עדות שמיעה ואין סיבה לפקפק בנכונותה.

(ט) לסיכום עניין זה:

הנתבעת לא הוכיחה, כי התובע הטריד מינית מי מהנשים שהיו בטיול בארה"ב ולפיכך לא יכולה ליהנות מהגנת "אמת בפרסום".

13. הגנת תום לב – סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע:

(א) בפסה"ד ברע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר תק – על 2006 (4) 1410 ציין כב' השופט ריבלין (סעיף 32 לפסה"ד) מספר שיקולים שיש לקחתם בחשבון.

באותו מקרה דובר על פרסום שהוא הבעת דעה, בהקשר של סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע.

- (1) האם הכוונה מאחורי הפרסום היתה כוונת זדון.
- (2) אמונתו הכנה של המפרסם באמיתות הפרסום.
- (3) נושא הפרסום ומושאו – האם הפרסום נסב על דמויות ציבוריות ועל סוגיות פוליטיות, אקטואליות שלציבור יש ענין בהן.
- (4) מידתיות הפרסום – לשונו, סגנונו, נוסחו והיקף התפרסותו.

יש לציין בעניין זה את הדברים מתוך סעיף 33 לפסה"ד בעניין בן גביר: "אכן, במקרים המתאימים, שומה על המשפט למנוע מצב שבו תבוא הגשמת התכלית החשובה של חופש הביטוי על גבו של אדם - לא כל שכן אדם פרטי. לכך נועדו הוראות חוק איסור לשון הרע. בד-בבד, יש להישמר מפני הכתבת סטנדרטים של טעם טוב לדין הפוליטי-ציבורי הפתוח והחופשי באמצעי התקשורת. "אין בית המשפט יכול לכפות טעמו והגיונו הוא על המפרסם, אלא עליו להותיר מקום

להבעות דעה תקיפות" (ע"א הארץ הנ"ל; וכן ע"א 7/79 הוצאת ספרים "החיים" נ' רשות השידור, פ"ד לה(2) 365; בג"צ 606/93 קידום יזמות ומו"לות (1981) נ' רשות השידור, פ"ד מח(2) 1). יש לשוב ולשנן, לשוב ולזכור, כי עיקר תכליתו של חופש הביטוי להבטיח הגנה דווקא לביטויים קיצוניים, המעוררים מחלוקת ואף סלידה. דברי-נועם, הערבים לאוזן, הנעימים לצפייה והקלים לעיכול, אינם זקוקים להגנה של חופש הביטוי. "חופש הביטוי וחופש ההפגנה אין משמעותם אך החופש לבטא דברים הערבים לאוזן.

חופש התהלכה איננו רק החופש של ילדים וזרי פרחים בידיהם לצעוד ברחובה של עיר, אלא זה חופש הצעידה של אנשים, אשר דעותיהם אינן מקובלות, ועצם הצעידה מרגיזה ומעוררת כעס" (בג"צ 153/83 לוי נ' מפקד המחוז הדרומי של משטרת ישראל, פ"ד לח (2) 393, 411).

אכן, דווקא אותן אמירות, המעוררות תחושות שליליות - הן אלה שחשופות לפגיעה, ולכן זקוקות למעטה ההגנה של חופש הביטוי. האיסתניסיות אינה תנאי להגנה והבוטות אינה גורעת מן החירות. נאמר כבר כי "גסות הביטוי של האחד היא פואטיקה בפיו של אחר" (U.S. 15 (1971 Cohen v. California, 403); ראו גם בג"צ 6226/01 אינדור נ' ראש עיריית ירושלים, תק-על 2003(1) 1077). אולם יזכור הדובר כי דווקא החריפות, הבוטות והקיצוניות שבהבעת הדעה עלולים להרחיק את הביטוי ממושא, או להקהות את חדות הביקורת (ראו פרשת הרציקוביץ' הנ"ל).

(ב) לו נושא התביעה שבפני היה עצם הגשת תלונה למשטרה, כי אז יכלה הנתבעת ליהנות מהגנת תום הלב. היא היתה יו"ר הארגון וחשבה כי מן הראוי להגיש תלונה במשטרה אם יש חשד להטרדות מיניות כלשהן. אך בכך היתה ממלאת הנתבעת את חובתה הציבורית ומותרת בדיקת החשדות למשטרה. המשטרה היתה בודקת, אם יש ממש בחשד, אם לאו. אך בעריכת קמפיין נגד התובע, הכולל הופעה בתוכנית טלוויזיה, ומשלוח מכתב לעשרות נשים, אין כדי להוביל לקבלת הגנת תום הלב על פי סעיף 15 לחוק.

(ג) על פי סעיף 16 (ב) לחוק, חזקה על נתבע שהוא עשה את הפרסום שלא בתום לב אם מתקיים בפרסום אחת מאלה:
 "(1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו.

(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא.

(3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על ידי סעיף 15".

(ד) במקרה דנן, הנתבעת לא הוכיחה כי הפרסום היה אמת. לו באמת רצתה הנתבעת לדאוג לעניין הציבורי ולפעול לכך, שחשוד בהטרדה מינית יקבל את עונשו על פי החוק, היתה צריכה להסתפק בהגשת תלונה למשטרה ולא לערוך מסע הכפשות מגוון ורב תחומי נגד התובע, מסע שנועד לפגוע במידה גדולה מהסביר להגנת הערכים המעוגנים ע"י סעיף 15 לחוק.

(ה) **מבחינה עובדתית, המצב הוא כדלקמן:**
 קיים תובע שמכחיש הטרדה מינית כלשהי או מעשה מיני כלשהו כלפי מי מנוסעות הטיול. אין בנמצא ולו אישה אחת שהעידה נגדו או הגישה תלונה נגדו על ביצוע הטרדה ו/או מעשה מיני כלשהו. קיימת רק עדותה של הנתבעת אשר לא ראתה הטרדה מינית "מכלי ראשון", וגרסתה היא בגדר עדות שמיעה.

אין בנמצא ממצאי משטרה ולפיהם יש בתלונה ממש.
 כל שיש בידי הנתבעת הוא אישור משטרה סמוך להגשת התלונה בשנת 2005 ולפיה התלונה הועברה לטיפול.
 אין כל דיווח, מה עלה בגורל התלונה שהוגשה לפני מספר שנים.
 הנתבעת אינה יכולה ליהנות מהגנות החוק באשר לפרסום לשון הרע אשר הוציאה נגד התובע.

14. באשר לשיעור הפיצוי:

(1) פיצויים בגין לשון הרע נועדו להעמיד את הנפגע באותו מצב שבו היה נתון לולא פרסום לשון הרע.

ראה לעניין זה: רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף ואח' פ"ד נה (5) 510, 523.

בהמשך פסק הדין בעמוד 524 נאמר, כי הפיצוי התרופתי בגין לשון הרע, נועד להשיג שלושה יעדים:

(1) לעודד את רוחו של הניזוק שנפגעה בגין לשון הרע.

(2) לתקן את הנזק לשמו הטוב.

(3) למרק את זכותו לשם הטוב שנפגעה בגין לשון הרע.

לצורך כך נקבע שם, כי אין להסתפק בפיצוי סמלי אך גם אין להטיל פיצויים העולים על שיעור הנזק שנגרם.

פיצוי העולה על הנזק שנגרם יכול להיות מוצדק רק כפיצוי עונשי, שנפסקים במקרים יוצאי דופן.

(2) עפ"י סעיף 7 א (ג) לחוק ניתן לפסוק פיצוי בסכום שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בס"ק (ב) ללא הוכחת

נזק, וזאת כאשר הוכח, כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע.

(3) ב"כ התובע טוען, כי במקרה דנן, מתקיים סעיף 7 א (ג) לחוק והוכח, כי לשון הרע פורסם בכוונה לפגוע.

ב"כ הנתבעת טוען כמובן כי אין כך הדבר.

(4) אודה, כי נטיית ליבי היא לקבל את טענת ב"כ התובע ולפיה במקרה דנן, היתה כוונה של הנתבעת לפגוע

בתובע בעצם הפרסומים, ועל כן הפיצוי שיש לפסוק הוא עפ"י, סעיף 7 א' (ג) לחוק איסור לשון הרע.

(5) יחד עם זאת, אין צורך להכריע בשאלה – אם היתה לה כוונה לפגוע, אם לאו לצורך קביעת פיצוי בתביעה

דנן.

התביעה הוגשה על סך 115,500 ₪ בלבד.

(6) במקרה דנן, קיימים מספר פרסומים שניתן לחייב בגינם.

הפרסום של המכתב והפרסום בתוכנית אינו שנוי במחלוקת מבחינה עובדתית, (גם אם אלך לשיטתה של הנתבעת ולפיה היא לא זו שמסרה לכתב של העיתון את הפרטים ולא שוחחה איתו לפני פרסום הכתבה).

מדובר בשני פרסומים וניתן לפצות בגין כל אחד מהם את מלוא הסכום שנקבע בסעיף 7 א (ב) לחוק איסור לשון הרע. כלומר – 100,000 ₪ קרן.

כפועל יוצא מכך, מגיעים באופן אריתמטי לפיצוי בסכום הקבוע בסעיף 7 א (ג) לחוק איסור לשון הרע.

יש לפסוק לתובע רק סכום שנתבע ולא סכום העולה על סכום התביעה.

(7) כאשר טופלים על אדם האשמות באשר להטרדה מינית וביצוע מעשים מגונים במספר נשים, מה עוד שמדובר במדריך טיולים לחו"ל אשר נוסע לחו"ל עם קבוצת מאורגנות, אין צורך לעמול קשות, על מנת לשכנע את ביהמ"ש שנגרם לו נזק. אותו אדם מוצא עצמו בוש ונכלם, ויחד עימו כל משפחתו הקרובה. האשמות בעלות גוון מיני מצטיירות, ובצדק, בעיני הציבור כהאשמות חמורות והן מטילות אות קלון על הנאשם. אותו אדם שהאשמות אלו מיוחסות לו, מוצא עצמו צריך להתגונן בפני משפחתו הקרובה, חבריו ומקום עבודתו. במקרה דנן, למרות שחלפו למעלה משנתיים מאז אותו טיול, לא הוכח ולו לכאורה, כי היה קמפוץ של אמת בטענות הנתבעת, אך העננה של החשדות שהטיחה הנתבעת בתובע לא הוסרה מעליו עד כה. יש צורך לפצותו בפיצוי ראוי והולם ועל כן על הנתבעת לשלם לתובע פיצוי במלוא סכום התביעה.

14. באשר לטענת הקיזוז של הנתבעת:

"טענת הקיזוז" של הנתבעת היא למעשה טענה שנועדה במהותה להקים לתובעת כתב תביעה שכנגד מבלי לשלם אגרת בית משפט בגין הסכומים הנטענים. הנתבעת טוענת כי התובע בכתב התביעה מפרסם עליה לשון הרע. אין ממש בטענתה זו. הדברים שכתב התובע בכתב התביעה הם בגדר "פרסום מותר" על פי סעיף 13 (5) לחוק איסור לשון הרע. התובע על מנת להוכיח את תביעתו מצא לנכון לציין מעשים ו/או התנהגות של הנתבעת על מנת להסביר לבית המשפט את הרקע לאותה "תלונה" שהוגשה על ידי הנתבעת נגדו לאחר שחזרו מהטיול. התובע ביקש להוכיח, כי כל אותה תלונה נולדה רק לאחר שהוא לא הצליח לשדרג לנתבעת מקום במחלקת עסקים בדרך חזור מהטיול.

בפסק הדין שניתן בע.פ. 546/92 רם דורון נ' טליה טריינין-גורן, עו"ד נד (1) 441, נקבע בעמ' 462: "...פרשנות הולמת של סעיף 13 (5) לחוק איסור לשון הרע, צריכה לאזן את חופש הביטוי של בעל דין או פרקליטו המגנים על עניינם בהליך שיפוטי, לבין זכותו של בעל דין, בא כוחו, או עד במשפט, להגנה על כבודו ושמו הטוב, ולכן ראוי להימנע מקביעה שהאינטרס הראשון גובר בכל מקרה... שרטוט קו הגבול בין אמירה הנכללת בחיסיון לבין אמירה שלא תיכלל בו, עשוי, לעתים, להיות קשה, אבל לא יהיה קושי לקבוע, שמקרה, בו אלמוני, אשר לו סכסוך משפטי עם פלוני, מטיח בו דברי דיבה אשר לא ניתן למצוא להם כל הצדקה או קשר להליך משפטי, לא ייכלל בגדר החיסיון...התיקון שהשמיט את חיסויו של הפרסום רק "לצורך הדיון ובהקשר לו" לא הסיר את תחולת חוק איסור לשון הרע מהמתדיינים, אלא התיר את חרצובות לשונם לנוע בחופשיות, ללא חשש, בתחום השייך לדיון המשפטי כל עוד הם עושים כך בתום-לב ובאמונה שדבריהם אמנם קשורים לדיון...".

במקרה דנן, אין בטענת ה"קיזוז" ממש ודינה להידחות.

15. לסיכום:

(א) לאור האמור לעיל, דין התביעה להתקבל.

(ב) הנתבעת תשלם לתובע סך 115,000 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה (8/2/06) ועד התשלום בפועל.

(ג) כמו כן תשא הנתבעת בהוצאות התובע (אגרות בימ"ש) ושכ"ט עו"ד בסך 10,000 ₪ + מע"מ.

(ד) המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

ניתנה היום, ד' בטבת תשס"ח (13 בדצמבר 2007), בהעדר הצדדים.

אביגיל כהן, שופטת